

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 63.

Warszawa, dnia 10 (22) marca. Poniedziałek.

1869.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 70. Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy k p. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnem piśmem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Paryż, 21 marca. „France” pisze: Cesarz wyzdrowiawszy zupełnie jutro prezydować będzie na radzie ministrów. „Journal officiel” donosząc o rozdzieleniu raportu o budżecie między członków ciała prawodawczego, powiada: Raport potwierdza porozumienie rządu i komisji, odnośnie do położenia finansowego. Komisya wyraża ufność, że pokój narazonym nie będzie, ponieważ nie istnieje w Europie żadna przyczyna nieporozumienia.

Warszawa, dnia 22 marca.

W zgromadzeniu prawodawczem francuzkiem rozpoczęły się d. 20 t. m. rozprawy nad budżetem ministryum wojny. Marszałek Niel energicznie bronił nowej organiazyi wojskowej, na którą opozycya nastawała. Dowodzenia jego jakkolwiek obstawają za koniecznością utrzymania w pogotowiu potężnych sił zbrojnych nie wskazują ażeby bliskie niebezpieczeństwo zagrażało pokojowi Europy. Jeszcze bardziej pokojowemi były oświadczenia rządu w komisji ciała prawodawczego. Stosownie do nich nie zachodzą żadne okolicznosci, mogące usprawiedliwić jakiegokolwiek obawy. Jak gdyby dla nadania tym większej doniosłości powyższym oświadczeniom, donoszą równocześnie z Paryża, że minister wojny kilku kategoriom żołnierzy na urlopie będącym zamierza dać pozwolenie zostania w domu aż do dalszych rozkazów. Wkrótce przekonamy się, czy terażniejsze stanowczo-pokojowe upewnienia rządu francuzkiego wpłynęły nareszcie na istotne uspokojenie opinii publicznej, która dotąd nie mogła się jeszcze pozbyć wszelkich obaw i skłonną była do tłumaczenia faktów w duchu pesymistycznym. Tak np. upatrywano zapowiedź burzy wojennej w często w ostatnich czasach odbywających się konferencyach między cesarzem Napoleonem a marszałkiem Niemem. Rozeszła się bowiem pogłoska, że na naradach tych rozbiegane są zdania pojedynczych marszałków i jenen-

rałów, w celu porozumienia się jak każdego z nich użyć należy na przypadek wojny. Tymczasem konferencye, jeżeli istotnie miały miejsce, odnosić się mogły po prostu do obrad nad budżetem ministra wojny.

Porozumienie między Francją a Belgią w sprawie dróg żelaznych belgijskich bardzo powoli postępuje, jeżeli w ogóle jakiegokolwiek czyni postępy, o czym z dotychczasowych bardzo niejasnych i sprzecznych między sobą doniesień nie podobna na pewno przekonać się. Według wiadomości podanej przez „Indep. belge”, Belgia w zasadzie, jakeśmy to zresztą wczoraj już nadmienili, zgadza się na zebranie w Paryżu komisji mieszanej, mającej obradować nad wszelkimi kwestyami ekonomicznymi, obydwaj kraje interesować mogącymi a mianowicie nad kwestyą taryfy. Zebraniu komisji rząd belgijski sprzeciwiać się nie mógł, ze względu na stanowczość, z jaką Francya żądanie swoje stawiała, co się zaś tyczy głównego przedmiotu sporu, to jest wzięcia pod obrady układu francuzkiego towarzystwa drogi żelaznej wschodniej o kupno drogi żelaznej luksemburgskiej, pomimo optymistycznego zapatrywania prasy paryskiej na tę sprawę, zdaje się, że Belgia na propozycye francuzkie zgodzić się nie chce. Jest to zresztą naturalnem, ustępując bowiem w tym ostatnim punkcie, rząd belgijski stanąłby w sprzeczności ze swą dotychczasową postawą. Ciekawą jest rzeczą w jaki sposób w końcu kwestya ta, stanowiąca główną podstawę całego sporu, załatwioną zostanie. Z tem wszystkim zebranie się komisji mieszanej w Paryżu, jak się teraz pokazuje zasiadać mającej, jest dosyć prawdopodobnem, gdyż Francya zależy podobno na próbie, czy nie zdoła się z Belgią wprost porozumieć. Stosownie do doniesienia „Gazety Kolońskiej”, komisya w mowie będąca w razie przyścia do skutku, składałaby się z następujących członków: z ministra handlu i rolnictwa p. Gressier jako prezydującego, z p. Meurand, dyrektora wydziału handlu w ministryum spraw zagranicznych, oraz z radców ministeryalnych pp. Ozenne, Franqueville i Barbier, ze strony zaś belgijskiej z ministra handlu, księcia Chimay i p. Fassiaux, pierwszego dyrektora belgijskich dróg żelaznych.

Zkądinąd piszą odnośnie do zajścia belgijskiego co następuje:

O ZNACZENIU PRZYMUSU OSOBISTEGO

w materji handlowej.

(Dalszy ciąg — patrz Nr. 62).

Jest prawdopodobnem, że przymus osobisty, taki jaki praktykuje się jeszcze w naszych czasach wiąże się przez tradycyą z owym przymusem jaki był używany w czasach starożytnych, że jest on rodzajem nasładowania, lecz nie mniej jest pewnem, że różni się stanowczo, tak co do natury swej jak i przedmiotu.

Pytają się, czy przymus osobisty, tak jak jest rozumiany w czasach nowszych, jest użyteczny i dobry, czy odpowiada zdrowej moralności i czy jest zalecany przez rzeczywiste interesa społeczeństwa w ogóle i handlu w szczególności.

Co do tej kwestyi poglądy były i są jeszcze bardzo podzielone; przytaczają z jednej strony za utrzymaniem przymusu nie tylko interes wierzycieli, lecz i interes handlu w ogólności. Powiadają, że handel wymaga koniecznie aby wzmocniono kredyt, przyznając pożyczającym, o ile możliwości największe gwarancye zwrotu. Zdanie to ma wiele słuszności za sobą, a ważność jego pojmie każdy, kto pojmuje całą ważność stosunków handlowych. Lecz powołują z drugiej strony prawa ludzkości, interes moralności publicznej, który nie pozwala, by

człowiek był zatrzymywany i więziony wedle dowolności drugiego, ani, aby wolność jednego była poświęcana pieniężnym interesom drugiego.

Ekonomia polityczna nie dostarcza dostatecznej zasady, z którejby można było wyiągnąć absolutne rozwiązanie tej kwestyi, która jest jeszcze raczej kwestyą moralności i faktu, jak kwestyą ekonomiczną. Ekonomia powiada tylko, iż jest nader ważne dla społeczeństwa, aby spłacenie długów było zagwarantowane, że to nawet obchodzi mniej kapitalistów aniżeli potrzebujących pożyczki, którzyby ujrżeli wkrótce zamknięte dla siebie wszystkie szkatuły, gdyby pożyczający ujrżeli stratę jedną z najważniejszych rękojmi. Lecz dbałość o ten interes, czyż ma dojść aż do poświęcenia wolności ludzi i z drugiej strony czy przymus osobisty jest rzeczywiście, jak przypuszczają, dobrym środkiem gwarantującym uiszczenie długów: oto są kwestye, których ekonomia polityczna dostatecznie nie rozwiązuje.

Co do tego punktu przytaczano bardzo wiele faktów i podawano bardzo wiele argumentów przeciwnych, lecz nie doszło się nigdy do rezultatów zadawalniających.

Przytaczano z jednej strony, iż sama groźba przymusu osobistego powoduje niejednokrotnie uiszczenie długów, któreby nigdy nie były zwrócone bez tego — to zdaje się być pewnem. Lecz przytaczano z drugiej strony, nie bez pewnej słuszności, iż często użycie przymusu osobistego, pomagało wierzycielowi najsurowszemu do odebrania swej

Rozstrzygnięcia sporu belgijsko-francuzkiego spodziewać się należy w Brukselli. Co się tyczy propozycji francuzkich donosi „Indep. belge”, że Francya nie odstąpiła ani od jednego ze swoich żądań, a „France” potwierdzając to dodaje, że inaczej postąpić nie mogła. „Patrie” zamieszcza niektóre bliższe szczegóły. Oświadcza ona, że rezultat konferencji p. Lagueronnière z belgijskimi ministrami spraw zagranicznych i skarbu, był zadawalniającym. Powtarza ona dalej pogłoskę już dawniej rozpowszechnianą, ale w gruncie dosyć wątpliwą, że król Leopold niczego nie życzy bardziej jak prędkiego a zadawalniającego załatwienia sporu z Francją. Skoro rząd belgijski w zasadzie uzna prawomocność zawartych między dwoma drogami żelaznymi układów, rządy francuzki i belgijski przystąpią do zamianowania komisji mieszanej, której zadaniem byłoby zmiany pożądane w prawodawstwie ekonomiczno-politycznym obydwóch krajów, nie dotykając jednak spraw czysto-politycznych. Siedliskiem komisji byłby prawdopodobnie Paryż, rząd francuzki jednak gdyby Belgia inne pod tym ostatnim względem objawiła życzenie, postanowił nie stawiać dalszych trudności. Tyle „Patrie”, co się zaś tyczy pośrednictwa Anglii jakoby w sporze francuzko-belgijskim ofiarowanego, pozostaje ono ciągle wątpliwem. Prasa paryzka stanowczo tym pogłoskom zaprzecza, pruska zdaje się wierzyć, że Anglia istotnie pośrednictwo swoje ofiarowała.

W przedmiocie przymierza francuzko-włosko-austriackiego piszą do „Neue freie Presse” co następuje: O ile pewnem jest, że stosunki między Austrią a Włochami zaczynają jak najbardziej być przyjacielskimi,—a w ostatnich dniach wiele nowych ku temu wskazuje faktów—o tyle bezzasadnem jest mniemanie, że nastąpiło już przymierze. Żyjemy w czasach, gdy przymierza mają sens tylko w celach przygotowanego wspólnego działania, w czasach przymierzy zaczepnych, a w takie zaś wchodzić przymierza polityka austriacka nie ma żadnego interesu, bierne bowiem zachowanie się w zakresie polityki zagranicznej jest i powinno być jej głównem zadaniem. Nie może być jednak dla polityki austriackiej rzeczą obojętną, czy mocarstwa sąsiednie są dla Austrii przyjacielsko usposobione, lub nie. Zbliżenie Austrii do Włoch bardziej ma na celu zapobieżenie przymierzem Włoch z innymi mocarstwami, niż zawarcie z nimi bezpośredniego przymierza.

Donieśliśmy w swoim czasie o zjeździe w Nördlingen ministra bawarskiego ks. Hohenlohe z ministrem wirttembergskim Varnbüller. „Baj. Landes Ztg” dowiadyje się teraz, że chodziło o wynalezienie sposobów ściślejszego złączenia państw południowo-niemieckich ze związkiem północno-niemieckim, bez narażenia się na opozycję ze strony Austrii. Zjazd w Nördlingen jednak nie doprowadził pod tym względem do pożądanego rezultatu.

Peszt, 19 marca. Dotychczas wybrano do sejmu 120 doputowanych większości, 72 dep. opozycji.

Paryż, 20 marca. Zapowiedziana na dziś rada ministrów od-

ależności ze szkodą wszystkich innych wierzycieli, w ten sposób, iż obawa uwięzienia, którego mógł użyć wierzyciel, zmuszała dłużnika do użycia wszystkich swych źródeł na uiszczenie się jemu, lecz stawiła go w niemożności zadosyć uczynienia późniejszego wszystkim swym innym zobowiązaniom.

Podawano nadto inne spostrzeżenie znacznie ważniejsze, a mianowicie to, iż przymus osobisty w samej rzeczy bardzo mało się używa w stosunkach prawdziwie handlowych. Gdy kupiec, powiadając, nie może się uiszczyć ze swych zobowiązań, ogłaszają jego upadłość, albo składa sam swój billans. W tym przypadku jeśli będzie z jego strony podstęp lub zła wiara dowiedziona, wtedy zastosowanie znajdzie nie przymus osobisty, lecz kary wyrzekane przez kodeks karny przeciwko bankrutom, jeśli zaś przeciwnie, upadłość jest tylko wynikiem nieszczęśliwych operacji, wchodzi w umowę, która go uwalnia, albo która mu zostawia termin do uiszczenia. W każdym z tych wypadków uchronia się od przymusu osobistego. Tylko więc przeciwko niehandlującym ten środek przymusu byłby wykonywanym. Nie odpowiedziałoby to celowi jaki prawo sobie założyło, uczynienia stosunków handlowych pewniejszymi i wspierania doniosłości kredytu handlowego.

We Francji kwestya nas zajmująca była rozwiązywaną rozmawianiem, odpowiednio do czasu. Konwencya obaliła przymus osobisty dekretem z 9 marca 1793 r., lecz został on przywrócony roku V przez postanowienie Rady Pięciuset. Obalono go znowu w 1848 r. pod

łożoną została z powodu słabości cesarza, która jednak żadnych nie nastęrcza obaw. W zgromadzeniu prawodawczem rozpoczęły się obrady nad budżetem ministerstwa wojny. Odpowiadając dep. Picard, który oświadczył się przeciwko nowej ustawie wojskowej oraz przeciwko uzbrojeniom francuzkim, powiedział minister wojny, iż zdumiły go takie napady na ustawę wojskową, która jest konieczną dla bezpieczeństwa narodu. Ustawa wojskowa nadała Francji potęgę militarną taką, jakiej nigdy poprzednio nie posiadała. Nowa organizacja prawie jest ukończoną. W razie niebezpieczeństwa wszystko prędko będzie gotowem. Nic jednak nie przeszkadza powolnemu działaniu. Minister ubolewa, że chwilę obecną wybrano do zachwiania nowych instytucyj militarynych. Bez wątpienia organizacja militaryna drogo kosztuje, ale jest ona w całej Europie najbardziej demokratyczną. Nie należy zapominać, że Francya jakkolwiek żadnej nie ma urazy jest mocarstwem, najmniej zelżenie znosić zdolnem i że w jej oczach byłoby największem nieszczęściem być zelżoną nie będąc uzbrojoną. Kraj obaliłby rząd, któryby go na coś podobnego naraził.

Dziś rozdano w zgromadzeniu prawodawczem raport, dotyczący budżetu. Powiedzianem jest w nim, że rząd pragnie pokoju. Komisya otrzymała formalne oświadczenie reprezentantów rządu, stosownie do którego żadna nie zachodzi okoliczność, mogąca usprawiedliwić obawy. Idea pokoju przeważa w sytuacji.

„Journal Officiel” ogłasza 41 nominacyj na dowódców gwardyi narodowej ruchomej w departamentach północnych. Minister wojny pozwolił, ażeby żołnierze urlopowani aż do dalszego rozkazu pozostali w domu.

Florencya, 20 marca. Kawaler Nigra dziś wyjechał do Paryża. Porzucano myśl przeniesienia go do Londynu.

Konstantynopol, 13 marca. Szach perski żądania swoje orężem zamierza popierać. Dyplomatyczne stosunki między Turcją a Persją są zerwane. (Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.)

Telegramy Handlowe.

Londyn, 18 marca. (Wykaz bankowy). Noty w obiegu będące 22,720,935 (mniej o 483,980), zapasy gotówki 18,119,122 (więcej o 57,180), rezerwa banknotów 9,262,230 (więcej o 509,720) funtów sterlingów.

Londyn, 19 marca. (Targ zbożowy). Dowozy zagraniczne od ostatniego poniedziałku wynoszą: pszenicy 9,080, jęczmienia 4,600, owsa 22,570 kwarterów.

W pszenicy interes spokojny, z powodu niedostatecznego wyboru towaru krajowego, ceny jednak nie niższe; jęczmienia ceny niezmiennione; owois bardziej poszukiwany, przy cenach niezmiennionych: p. wilgotne.

Liverpool, 19 marca. (Bawełna, sprawozdanie tygodniowe). Obrót tygodniowy 53,780 bel, z tych amerykańskiej 3— bel, na spekulację 5,020 bel, na wywóz 4,490 bel, na handel 44,270 bel. Wywóz rzeczywisty 7,371 bel, przywóz tygodniowy 31,538 bel, zapasy 263,667 bel.

rządem tymczasowym, lecz został przywrócony po kilku latach przez Zgromadzenie Nieustające.

Ci, którzy zwracają uwagę na te rozporządzenia przeciwne sobie, utrzymują, iż to ciągle przywracanie jest dowodem konieczności istnienia przymusu osobistego, że doświadczenie przekonało o złych skutkach z obalenia go, bo inaczej by go nieprzywracano. Faktem wszakże powszechnie wiadomym jest, iż nie robiono nigdy wówczas doświadczeń ani dla obalenia go, ani dla przywrócenia. Jak powodem znoszenia go było uniesienie i namiętność rewolucyjna, tak powodem przywracania była namiętna reakcja. Nie badano bynajmniej wówczas rzeczywistych potrzeb handlu, nie badano ekonomicznego stanu kraju.

Powodowano się zapalem i namiętnością, a bynajmniej nie żadnemi trwałszymi motywami, nie można więc z faktów tych wyciągać żadnych racjonalnych wniosków, ani dla ekonomii, ani dla handlu.

Z tego powodu kwestya przymusu osobistego do ostatnich czasów była kwestyą wiszącą.

Aby dojść do przekonania, czy przymus osobisty ma istnieć, czy nie, jak co do każdej instytucyi społecznej, trzeba poznać go przede wszystkim pod dwoma względami: 1) o ile jest prawnym, to jest o ile ma prawne uzasadnienie, i 2) o ile jest użytecznym.

(Dokończenie nastąpi.)

Manchester, 19 marca. (Przędza, notowania na $\mathcal{H}$). Water 30 (Clayton) 16 $\frac{3}{4}$, Mule 30, dobry średni gatunek 13 $\frac{1}{2}$, Water 30, najlepszej tkaniny 17 p., Mayol 40 14 $\frac{1}{2}$ p., Mule 40, lepszy gatunek niż Taylor 17 $\frac{1}{4}$ p. (Materye, notowania na sztuki); 8 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{H}$ Shirting prima Calvert 135 p., zwyczajne dobre Makes 126 p. Interes przecięciowo mały.

Szczecin, 20 marca. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 56—68; z dostawą w marcu 66, na wiosnę 65 $\frac{3}{4}$, w maju i czerwcu 66. *Żyto* w miejscu 49—50; z dostawą w marcu 49 $\frac{1}{2}$, na wiosnę 49 $\frac{1}{4}$, w maju i czerwcu 49 $\frac{1}{2}$, w czerwcu i lipcu 50.

Hamburg, 20 marca. (Targ zbożowy). W *pszenicy* i *żytcie* w miejscu spokojnie. Ceny *pszenicy* na dostawę niezmiennione; *żyta* słabe. *Pszenica* z dostawą w marcu za 5,400 $\mathcal{H}$ 111 $\frac{1}{2}$, w marcu i kwietniu 111 $\frac{1}{2}$, w kwietniu i maju 112, w czerwcu i lipcu 115. *Żyto* z dostawą w marcu za 5,000 $\mathcal{H}$ 87, w marcu i kwietniu 87, w kwietniu i maju 87, w czerwcu i lipcu 86. W *owsie* interes słaby. *Okowity* ceny niezmiennione; z dostawą w marcu 21, na wiosnę 21. W *kawie* interes bardzo ożywiony, ceny podnoszą się. W *cyнку* spokojnie. W *oleju skalnym* interes słaby, w miejscu 14 $\frac{3}{4}$; z dostawą w marcu 13 $\frac{5}{8}$, w lipcu i grudniu 15: powietrze piękne.

Paryż, 20 marca. Mąka z dostawą w marcu 53, w maju i czerwcu 54.25, w lipcu i sierpniu 55.75.

Amsterdam, 20 marca. (Targ zbożowy). *Żyto* z dostawą w marcu 195 $\frac{1}{2}$, w maju 192 $\frac{1}{2}$, w październiku —.

Antwerpia, 20 marca. (Targ zbożowy). *Pszenicy* i *żyta* ceny mocne. (*Olej skalny*), rafinowany typowo-biały w miejscu 54; z dostawą w sierpniu 55, w październiku i grudniu 58. Interes słaby.

Brema, 20 marca. (*Olej skalny*). Standart white w miejscu 6 $\frac{1}{2}$ tal. w złocie.

Liverpool, 20 marca. (Bawełna). Obrót 10,000 bel. Targ dobry.

Middling Orleans 12 $\frac{1}{4}$, middling amerykańska 12, fair Dhollerah 10 $\frac{3}{8}$, middling fair Dhollerah 9 $\frac{3}{8}$, good middling Dhollerah 9 $\frac{5}{8}$, fair Bengal 8 $\frac{3}{8}$, new fair Oomra 10 $\frac{1}{4}$, good fair Oomra —, Pernam 12 $\frac{1}{4}$, Smyrna 11 $\frac{3}{8}$, Egiptia 13, Orleans w transporcie będący —.

New-York, 19 marca. Kurs wexli na Londyn w złocie 108 $\frac{3}{8}$, ażo od złota 31, bawełna 28 $\frac{1}{2}$; mąka 6.35. *Olej skalny* rafinowany typowo-biały w New-Yorku 30 $\frac{3}{8}$, w Filadelfii 30.

(W. T. B., T. B. f. N. D).

Korrespondencye Gazety Handlowej.

Gdańsk, 20 marca. Wiatr południowy pogoda łagodna.

Sprawozdania z targów zbożowych zagranicznych brzmią o niezmiennym spokoju takowych; panujące odretwienie w interesie trwa w dalszym ciągu, jednakże ceny żadnemu nowemu znizeniu nie uległy.

Na naszym targu:

Pszenica była zaniebdana, i w przeciągu całego tygodnia sprzedano tylko około 260 łasztów a które w przybliżeniu ostatnią cenę otrzymały, podanych więc cen w naszym sprawozdaniu ze soboty nie zmieniamy.

Dowozy wodą są jeszcze bardzo szczupłe, przeto żadnego wrazenia na naszym targu uczynić nie są w stanie.

Żyto niezmiennione w cenie.

Groch cokolwiek wyżej płacony.

Jęczmień niezmienniony.

B. Toeplitz & Comp.

Sprawozdanie tygodniowe giełdy warszawskiej.

Postrachy w tygodniu poprzedzającym na wszystkie giełdy europejskie rzucone znikły; nowiny gazetarskie zeszyły do wartości plotek; zewsząd w upłynionym tygodniu oświadczenia różnych rządów starały się uspokoić umysły; a mimo tego wszystkiego nie wróciło zaufanie w trwałość dzisiejszych stosunków politycznych ani wiara w swiecie handlowym i finansowym w długie utrzymanie pokoju. Zmienność poglądów na taki stan rzeczy wyraźnie się i w ostatnim tygodniu codziennie odbijała na wszystkich giełdach, powodując to większe, to mniejsze fluktuacje kursowe, które w końcu dopiero więcej stałości przybrały. Na londyńskiej giełdzie większy ruch handlowy rozpoczynającą się żegluga wiosenną do brzegów niemieckich i Bałtyku spowodowany, daje kapitałom zatrudnienie stałsze i mniej ryzykowne od gry w papiery publiczne, dla tego też tam kursa najprędzej się ustakowały; w Paryżu, Wiedniu i Berlinie zaś przy mniej rozbudzonych zajęciach handlowych i przemysłowych, polityczne dyskusje nie tracą tak łatwo wpływu swego na umysły za chwilowym tylko zyskiem goniące. Dla tego

też tam różnice kursowe z dnia na dzień były większe i sprzeczniejsze w zmienności swej bezręczywistego usprawiedliwienia, mianowicie na giełdzie wiedeńskiej, gdzie niepojętym sposobem kursa papierów publicznych rosą jednocześnie z obniżeniem samej waluty austriackiej. Na petersburskiej giełdzie spekulacja na pożyczkę premiovą zagłuszyła wszelką inną, bo przyczyniła się nie mało do powiększenia ceny remes zagranicznych, jakeimi koniecznie zapłacić wypada sztuki tej pożyczki, kiedyś po tanich kursach do Berlina i Holandyi wysłanych, zkał je teraz łaskawi kapitaliści tamtejsi z bajecznym zyskiem odkupić od siebie pozwalają z powiększonym ażyem. Ta spekulacja petersburska, spowodowała też głównie nowe obniżenie naszych wartości na giełdzie berlińskiej, mianowicie kursu biletów bankowych i wexli petersburskich o $\frac{1}{2}$ $\%$, wexli warsawskich i listów zastawnych o $\frac{5}{8}$ $\%$, listów likwidacyjnych i obligów skarbu o $\frac{3}{8}$, $\frac{4}{8}$ $\%$, podnosząc jednocześnie kurs pożyczki premiovej obu emissji w jednym tygodniu o 16 $\frac{1}{2}$ $\%$, co dotąd przynajmniej było rzeczą nigdy jeszcze niepraktykowaną.

Giełda tutejsza w takich okolicznościach pozbawiona możności posiłkowania się remesami z Petersburga lub Rygi innemi czasy zwykle sprowadzanemi, a nie mając trassowań własnych podostatkiem ograniczyć musiała ile możności swe zapotrzebowania, a jednakowoż, mimo mniejszego nieco obrotu od tygodnia poprzedniego nie zdołała się oprzeć nowemu podwyższeniu aży, wynoszącego na wexle pruskie $\frac{5}{8}$ $\%$ (z 122 $\frac{1}{2}$, 122 na 123 $\frac{1}{2}$, 122 $\frac{5}{8}$), na londyńskie $\frac{5}{8}$ $\%$, na paryzkie 1 $\frac{1}{8}$, a nawet i na wiedeńskie $\frac{1}{4}$ $\%$. Przy tem wszystkim niema widoków by się ten stosunek prędko znowu na naszą korzyść odmienił, chyba, że spekulacja na pożyczkę premiovą w Petersburgu ustanie, a równocześnie żegluga na Bałtyku rozpocznie się, i do znacznego wywozu płodów rosyjskich się przyczyni, za które dopiero świeże trassowania napłyną.

Ruch w papierach publicznych w tygodniu upłynionym jeszcze był mniejszy niżeli w tygodniu poprzednim, gdyż za przykładem giełdy petersburskiej i berlińskiej zaprzątnięto się i u nas głównie spekulacją na pożyczkę premiovą, zaniebdując przytem inne gatunki papierów, mniej zyskowne, ale trwalsze szanse dla kapitalisty nastęrczających.

Listów zastawnych nadzwyczaj mało zakupiono, skutkiem czego kursa ich cokolwiek się obniżyły, mianowicie seryi pierwszej o $\frac{1}{8}$ $\%$, a seryi drugiej o $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ $\%$.

Listów likwidacyjnych wprawdzie więcej nabyto aniżeli zastawnych, zawsze jednakże dość mało w porównaniu z innemi tygodniami i obniżenie przeto kursu ich o $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ $\%$, uważamy za bardzo małe stosunkowo i łatwo dające się powetować.

Obligii Towarzystwa Kredytowego utrzymały się na swym kursie dawniejszym, a nawet w większych sumach o $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{8}$ wyżej płacone były.

Z biletów banku Cesarstwa wzięto znaczniejsze kwoty, wszelako skutkiem niższych kursów petersburskich w końcu po tańszej o $\frac{1}{2}$ $\%$ cenie zbyte zostały.

Metaliki czteroprocentowe za wysoko były cenione i dla tego nie znalazły amatora; za to pięcioprocentową pożyczkę Stieglitzza zakupiono po kursie odpowiednim petersburskiemu.

Mimo znacznego ożywienia jakiego pożyczka premiova była codziennie przyczyną, sumy obrócone nie były tak wielkie jakby sobie kto wyobrazić mógł patrząc się na wszechstronne zabiegi pojedynczych amatorów tego papieru. Do piątku kurs jej podniósł się u nas o 21 $\frac{1}{2}$ $\%$ na sztuki emisyi pierwszej, a do 19 $\frac{1}{2}$, 20 $\%$ na sztuki emisyi drugiej; po chłodniejszych wszakże wiadomościach sobotnich z piątkowej giełdy petersburskiej i u nas się zapal zmniejszył, a podwyżka kursu zeszyłotygodniowego wynosiła w końcu tylko 14, 13 $\frac{1}{2}$ $\%$, na emisję pierwszą, a 11 $\frac{1}{2}$, 10 $\frac{1}{2}$ $\%$ na emisję drugą. Po zaspokojeniu gwałtownych zapotrzebowań spekulantów petersburskich, reakcja zdaje się prawdopodobna i bliska.

Z akcji kolei żelaznych zakupiono tylko małą kwotę warszawsko-wiedeńskich po kursie dawniejszym, w innych transakcyj nie było.

Pięcioprocentowe listy ruskie bardzo mało dotąd są poszukiwane a dość rzadko się odbywają kupna kwot znaczniejszych.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Dowiadujemy się, że w końcu zeszłego tygodnia był silny pożar w Nowej-Alexandryi (Puławach). Spichrze około Wisły znajdujące się spłonęły a razem z nimi 2,100 korecy pszenicy.

AGENTEN GESUCH.

Ein leistungsfähiges Haus in **Hamburg** sucht einen Vertreter für Warschau zum Vertriebe von Metallen, amerikanischen & nordischen Producten.
Anerbieten mit Referenzen sind unter der Chiffer G. Q. 640 franco an **Haasenstein & Vogler** in **Hamburg** zu richten.
(Nr 124-2-2) (3007)

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

W ponowieniu poprzednich ogłoszeń podaje do wiadomości że na mocy zawartej pod dniem 22 kwietnia (4 maja), 1867 r. umowy, Dom handlowy M. Rosengart obowiązany jest na żądanie interesantów uskutecznić ekspedycyą i przewóz po mieście towarów Droga Żelazną Warszawsko-Terespolską transportowanych.
Bliższe szczegóły warunków przewozu i opłat za takowy dotyczące przejrane być mogą każdego czasu w ekspedycyi stacyi Praga i w kantorze domu handlowego M. Rosengart egzystującego w Warszawie pod Nr. 1388a.
(Nr. 127-2-3). (D. W.)

FABRYKA TABACZNA K. TEOFILIDY

Wydaje obecnie nowe następujące gatunki:

- 1) (*) **Papierosy Ambrozja, mocne i średnie** . . . . . rs. 1 kop. 20 za 100 sztuk
- 2) " **Krem, zwijane i nasypywane** . . . . . rs. 1 kop. 20   dto
- 3) " **Ekonomija zwijane** . . . . . rs. 1 kop. —   dto
- 4) " **Ekonomija nasypywane** . . . . . rs. kop. 80   dto
- 5) **Tyton Ferezli w pudełkach i paczkach** . . . . . rs. 1 kop. 40 za funt.

Aby przekonać się o ile gatunki te dobrocią swoją przewyższają gatunki podobnych a nawet wyższych cen z innych fabryk pochodzące, dość jest porównać je jednoczesnem paleniem. Naprzykład: Pierwsze dwa gatunki papierosów porównywać z papierosami tak zwanymi „Non plus ultra” a kosztującymi rs. 2 za 100 sztuk trzeci zaś gatunek z papierosami tak zwanymi „Petit Canon” kosztującymi rs. 1 kop. 20 za 100 sztuk.

Dla dogodności pp. **Dystrybutorów** założony został nowy skład przy rogu ulicy Nalewki obok cukierni, przy Krasińskich ogrodzie.

(*) Mocne są oznaczone literą **M** po nazwie **Ambrozja**.
(Nr 129-1-6)

(3100)

Kursa Giełdy Warszawskiej.

Monety i Banknoty.	z dnia 22 z 20	
	żąda.	placono
Półimperiał.....Rs.	—	—
Napoleondor	—	—
Dukat ważny	—	—
Rubel srebrny	—	—
Talar pruski	—	—
Golden austriacki	—	—
Papiery publiczne.		
Listy zastawne 100 rs. 1-a ser.	88.	87.50
Listy zastawne 100 rs. 2-a ser.	83.25	82.75
1/2% Listy likwidacyjne	70 27	69.93
Oblig. Towarz. Kre. Z. za 100 Rs.	99.50	99.17
Oblig. skarbowe rs. 100	—	—
„ cząstkowe zfp. 500	—	—
Certyf. ban. A zfp. 300	—	—
„ „ B 200 op. kup.	—	—
„ „ ditto bez pro.	—	—
Akcyje kol. żel. W. W. 500	6650	6550
3% oblig. W. W. 500 fr.	—	—
Akcyje kol. żel. W. B.	69.17	—
Akcyje Żeg. Par. rs. 100	—	—
Bilety skarb. 100 rs.	—	—
Cert. kom. likw. 100 rs.	—	—
5% bil. Pań. 100 rs. op. kup. ..	89.75	89
4% metal. za sier.	101	—
„ ditto za luty	101	—
5-ta pożyczka	—	—
6-ta	—	—
Akcyje wielkiej kompanii	—	—
„ kolekt. żel. za 125 rs.	—	—
4 1/2% obl. ditto 2000 f. 500 ..	—	—
Nowa pożycz. ros 5% z r. 1864 ..	173	171
„ „ z r. 1866	171.50	169.50
5% Listy zastawne rossyjskie ..	—	97.67
3% Akc. k. żel. W. Teres lib	—	98.50
Oblig. ditto ditto	—	—
5% „ Fabr. Łódzkie	—	—
Weksle.		
Berlin 100 t. 2 m. (123 1/4, 123) ..	110.92	110.70
„ ditto krótki (123 1/4, 123 1/4) ..	110.70	110.47
Gdańsk ditto (123 1/4, 123 1/4) ..	110.70	110.47
Moskwa 100 rs. 1 mies.	99.25	99
Petersburg 100 rs. krótki	—	—
„ ditto 1 mies.	99.50	99.25
Wiedeń 150 fl. 2m. (100 1/2, —) ..	90.75	—
Hamburg 300 Bmk. ditto	—	—
Londyn 1 ft. st. 3 mies.	7.56	—
Paryż 300 ir. 2 mies.	90.90	—

Kursa telegraficzne.

(Agencji Rudolfa Okrę)

Berlin, dnia 20 marca.		z d. 20	z d. 19
Bilety Banku Rossyjskiego	dto	80 1/2	81
Wexle na Warszawę z tel. kr. dto		80 1/2	80 3/4
„ Petersburg 3 tyg. za 100r.		89 5/8	89 3/4
„ „ 3 mies. dto		89	89
„ Londyn 3 mies. za 1 f. st.		6.23 1/2	—
„ Paryż 2 „ 300 fr.		81 1/4	—
„ Hamb. 2 „ za 300 bmk.		150 3/8	—
„ Wiedeń 2 „ za 150 zlr.		81 3/8	81 1/2
Listy zastawne 4%		67 3/8	67 3/8
Listy likwidacyjne		56 5/8	56 5/8
Obligacje skarbowe 4%		68	68 1/8
Koleje Rosyjskie po 125 rs. za 93 rs.		85	85
Akcyje Drogi Żel. Terespolskiej ..		84	85 1/2
Obligacje Drogi Żel. Terespolskiej		78 1/2	78 3/8
Akcyje Drogi Żel. Warsz.-Wied.		58 1/2	58 3/8
Akcyje Drogi Żel. Warsz.-Bydg.		—	61 1/2
1-sza pożyczka premiowa z r. 1864		142	151 1/2
2-ga		141	149 1/2
5% Pożyczka Stieglitza		—	—
5% Listy Zastawne Ruskie		—	—
Żyto na targu		50 1/2	50 3/4
„ dostawę		50 1/8	50 1/4
Dyskonto		—	—
Wiedeń.			
Wexle na Londyn		125.	124.40
„ „ Hamburg		91.90	91.50
„ „ Paryż		4980	49.50
Pożyczka Narodowa		71.	70.50
5-proc. Metaliki		62.90	62.90
Akcyje Banku Kredytowego		298.40	300.30
Dyskonto		4%	—
Paryż.			
Renta 3%		70.20	70.30
Renta włoska		56.	56.30
Akcyje Kredytu Ruchomego		280	280
Dyskonto		2 1/2 %	—
Londyn.			
3% Papier (Consols)		93 1/8	93 1/8
Dyskonto		3%	—

Targi Warszawskie z dnia 22 marca.

	Czet-wert		korzec od-do	
	rs. i k.	rub. rs. i kop.	rs. i k.	rub. rs. i kop.
Pszennica od 240 — 250 funt.	10 80	517 1/2	6	751
Żyto... od 230 — 240 „	8	4 65	5	—
Jęczmień 4 i 2-rzędowy	7 44	4 20	4	65
Owies	—	3 15	3	30
Gryka	—	—	—	—
Rzepak zimowy	—	—	—	—
Rzepak rapps zimowy	—	—	—	—
Siemie lniane	—	—	—	—
Groch poiny	—	—	—	—
„ cukrowy	—	—	—	—
Kasza jaglana	—	—	—	—
„ jęczmienna	—	—	—	—
„ gryczanna gruba	—	—	—	—
„ drobna	—	—	—	—
Kasza par. pszenna 000 pud.	—	—	—	—
„ „ 00	—	—	—	—
„ „ I. „	—	—	—	—
„ „ II. „	—	—	—	—
„ żyt. pyt. N. 1 i 2 „	—	—	—	—
Farzyny: Kartofe	5 28	90	1	20
Buraki	—	—	—	—
Kapusta zwycz. pud.	—	—	—	—
Okrasa: Masło świeże funt	—	—	—	—
„ ditto solone .. pud	—	—	—	—
Olej rzepakowy	—	—	—	—
Olej lniany	—	—	—	—
Śledzie szkockie .. beczka	—	—	—	—
„ angielskie .. beczka	—	—	—	—
Siano	—	—	—	—
Słoma	—	22 1/2	—	27 1/2
Orzewo opał. twar. sąż. kub	—	17 1/2	—	20
„ mięk. ditto	—	—	—	—
Dowozy:				
Psz. 450, Żyta 800, Jęczm. 800 Owies 400 kor.	—	—	—	—

Gena Okowity dnia 22 marca.

Wiadro od rs. 2 kop. 70 1/2 do rs. 2 kop. 76 1/2.
Za garniec do rs. - kop. 88 do rs. -kop. 90.

Poczty odchodzące z Warszawy.

Codziennie:
Do Radomia o godz. 10 rano, omnibus; do Lublina o godz. 1 popoł., kareta; — do Homży o godz. 2 popoł., kareta; — do Lublina o godz. 6 po poł., omnibus; — do Sochaczewa o godz. 6 po poł., omnibus; — do Radomia o godz. 6 minut 30 po poł., kareta. Oprócz tego wyprawiana zostaje:
We Wtorek. Do Radymina o godz. 6 po poł., kareta; do Zamostia o godz. 10 rano, wozowa; — do Kowna, o godz. 6 po poł., wozowa.

(*) Gatunek wybor. 260 £ waiące pias. rs. 7.20.

Wartość kuponu: List. zast. 98 1/2%. L. likw. 124 1/2%.
Obl. sk. 191 1/2%. Poż. prem. 1 em. 95 1/2%, 2 em. 124 1/2%.
Kursa walut zagr. dziś bez zmiany, obroty w wexlach mniej niż średnie. Listy Zast. 2 ser. listy likw. i listy rukskie placono po kurs. dawn. poż. prem. po róż. w końcu pozostała ofiar. niżej.

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą dnia 22 marca stop 8 cali 9.
Pochmurno.